

Vad är Facebook?

En studie om hur Facebook skildras i medier

Av: Anjelika Bååth
Elisabeth Fältskog

VT 2010

Handledare: Katarina Jacobsson

Abstract

Facebook is a giant rising web-community, with millions of new users every year. The possibilities seem enormous, but what are the consequences? How can a function, like posting a picture on your site be problematic? We analyzed newspaper articles and how journalists write about Facebook. Some journalists write about a Facebook function as a possibility but that same function can be an obstacle. In the articles we found some themes regarding Facebook for example Facebook as a work possibility and on the other hand a down side to your carrier. Users expose themselves and are vulnerable due to sharing personal information on Facebook. We discuss the portrayals regarding Facebook by looking at how journalists make a claim and how an audience retrieves this claim. We also discuss how the articles influence Facebook users.

Innehållsförteckning

Förord.....	4
1. Introduktion.....	5
1.1 Problemdefiniering.....	5
1.2 Syfte och frågeställningar.....	6
1.3 Bakgrund.....	6
1.3.1 Så fungerar Facebook.....	8
1.3.2 Ordlista.....	9
2. Tidigare forskning.....	10
3. Teori.....	13
3.1 Teoretisk ingång.....	13
3.2 Tolkningsföreträde och claims making.....	13
3.3 Audience.....	14
4. Metod.....	15
4.1 Val av metod.....	15
4.2 Urval av material.....	15
4.2.1 Bortfall och sällning.....	16
4.3 Bearbetning.....	16
4.4 Begränsningar.....	17
4.5 Tillförlitlighet.....	18
5. Analys.....	19
5.1 Facebook som nätverks- och kommunikationsmöjlighet.....	19
5.2 Facebook som dejtingmöjlighet.....	22
5.3 Facebook som karriär- och jobbmöjlighet.....	24
5.4 Facebook som karriärhinder.....	26
5.5 Facebook som mobbingarena.....	30

5.6 Facebook som beroendeframkallande.....	32
6. Avslutande diskussion.....	36
7. Källförteckning	38
Bilaga 1.....	41

Förord

Vi vill tacka familj och vänner som funnits där under vårt uppsatsskrivande. Vi vill även tacka vår handledare Katarina Jacobsson för att hon har stått ut med oss och kommit med konstruktiv kritik som fått oss på rätt väg. Ett tack även till Håkan Jönson som medverkat till utformandet av vår frågeställning.

1. Introduktion

1.1 Problemformulering

Dagligen finns artiklar publicerade i tidningarna om Facebook. Detta community (se stycke 1.3.2) har blivit en stor del av sociala medier. Under 2007 anslöt sig varje vecka 1,1 miljoner nya användare till Facebook världen över (Metro 2009-11-03).

En del artiklar i vårt material handlar om Facebook som nätverksforum för nykära och i andra artiklar skildras Facebook som en plattform för svartsjukedraman. Hur skildrar journalisterna ett och samma fenomen som nätverksmöjlighet och ett hot för nätverksmöjligheterna? Vad finns det för skildringar om Facebook i en expansionsfas som en ny företeelse?

En skildring som är återkommande i många artiklar är frågan kring användarens integritet och hur användaren borde förhålla sig till Facebook. Integriteten genomsyrar alla de olika teman vi ska analysera och skildringarna är tentativa. Därför är det genomgående temat i vår uppsats just integritet.

Vad blir konsekvenserna om Facebookanvändaren ändrar sitt förhållningssätt till sin integritet i exempelvis arbetsrelaterade aspekter? Att dela med sig av sitt privatliv, är en av Facebooks huvudfunktioner för att Facebook ska kunna fungera som nätverksforum, men att dela med sig av sitt privatliv kan även ha påverkan på användaren då de exponerar sig själva för mycket. Vissa användare lyckas exempelvis få nya arbeten genom att exponera sig på Facebook, medan andra användare kan förlora sina arbeten. Alla de olika skildringarna av Facebook är intressanta att ställa mot varandra då det är tentativa beskrivningar av en ny företeelse.

I dagspressen hämtar läsare information, tar del av nyheter och formar sig en uppfattning om Facebook. Journalister är i sin formulering av Facebook med och skapar en kollektiv definitionsprocess. Journalisterna påverkar de oinvidiga läsarnas bild av vad Facebook är genom deras diverse skildringar. Frågor inom det sociala fältet är frågor som massmedia anses ha en stor inverkanseffekt på. Media har möjligheten att bestämma vilka frågor och inom vilken ram dessa frågor ska

diskuteras. Media är även en viktig kanal för aktörer i samhället att göra ett anspråk om synen på sociala problem och lösningar på dessa problem (Svärd och Starrin 2006 s. 259). Vem driver och vem tjänar på att frågan framställs på ett speciellt sätt? Det förespråkas att undersöka vilka moraliska entreprenörer och anspråksformulerare som för fram en fråga (Jönson 2008).

1.2 Syfte och frågeställningar

Vårt syfte är att undersöka hur ett nytt socialt medium beskrivs i tidningsartiklar. Hur skildras Facebook som möjligheter respektive problem utav journalister i artiklarna?

1.3 Bakgrund

En student vid namn Mark Zuckerberg på Harvard University i USA grundade ett community som skulle fungera som en skolkatalog över Harvard's studenter. Zuckerberg tröttnade på att Harvard University inte visade något intresse och tog själv initiativet till att starta Facemash som i februari 2004 döptes om till The Facebook. Zuckerberg marknadsförde tjänsten och efter en månad hade hälften av Harvard's studenter blivit medlemmar. Redan efter ett år började det sprida sig till övriga universitet och döptes samtidigt om ytterligare en gång till enbart Facebook. 2006 öppnades Facebook för allmänheten (Baloun 2007).

Antalet medlemmar på Facebook ökade lavinartat 2007 på grund av en massaker vid en skola i USA. Detta eftersom medlemmarna hann rapportera om händelsen innan nyhetsreportrar gjorde. På så sätt blev Facebook den bästa informationskällan och nu visste alla i USA vad Facebook var.

På Facebook startas en egen profilsida där valda vänner kan ha tillgång till användares information och bilder, såvida användaren inte valt att låsa sin sida för övriga medlemmar. Det krävs ett användarkonto på Facebook för att söka andra användare. Att ha en profilsida på Facebook är ett sätt att profilera sig själv genom att ansluta sig till, eller skapa olika grupper/stödgrupper som exempelvis visar

intresse och åsikter. På profilsidan kan användarna utforma sin egen sida med information de tycker är relevant som exempelvis civilstatus, yrkesfält, hobbys, meritförteckning över arbete, vilka utbildningar användaren genomgått och kontaktinformation som exempelvis e-post och telefonnummer (Baloun 2007).

Hur påverkar det användaren att alla kan nå varandra alltid? Användaren har genom sitt Facebook-konto skapat ett forum där det tryckta ordet alltid kan nå ut. På användarens personliga vägg (se stycke 1.3.2) på Facebook kan dennes vänner skriva meddelanden som blir synliga för övriga Facebookvänner. På användarens konto finns även ett forum där användaren kan lägga ut bilder på sig själv och deras vänner utan någon annans tillåtelse. Den som lägger upp bilderna kan även skriva kommentarer till bilderna. Dessa kommentarer kan bidra till en diskussion om bilden i fråga eftersom andra Facebookvänner har tillgång att kommentera bilden och läsa andras tidigare kommentarer. Det gör även att användare söker sig utåt och nätverkar för att skapa en egen sluten vängrupp där det nätverkas inom just denna grupp. Det i sin tur kan leda till att mobbing och utanförskap uppkommer även i den virtuella världen och detta kommer vi diskutera vidare i vår analys.

Användarna kan genom ett enkelt klick spåras till olika områden genom att ett intresseord kan sökas på hemsidan google.com, exempelvis skolans namn som denne är kopplad till genom sin personliga profilering. Användarnas profilbild och den öppna sida som alla kan se visas också när någon söker på användarens namn, och alla ser då att just den användaren är medlem på Facebook.

Vi har valt att använda ordet användare i vår uppsats då det kräver en aktivitet hos den som är medlem på Facebook och vi anser att man kan vara medlem utan att vara aktiv. Aktivitet som exempelvis att läsa om andras händelser, skriva till andra användare, titta vad som sker och ta kontakt med andra. Användarna nätverkar, håller kontakt med familj och vänner och det skapas exempelvis jobbmöjligheter och nya bostadsmöjligheter.

Vi har tittat på artiklar publicerade på hemsidan "*Science Daily*", där det år 2007 skrevs mycket om kartläggningen kring vilka studenter i USA som använder och hur dessa studenter använde Facebook. Studenter ville från början använda

Facebook som ett verktyg för att nätverka och hitta andra studenter inom samma campusområde som de själva. Facebookanvändandet har nått en bredare publik idag och från att ha skrivits mycket om studenter i USA har det även börjat skrivas om att Facebook fått ett bredare användarklientel. Åldersgrupperna bland användarna har förändrats, nu är många användare över åldern 35, till skillnad från studenter som varit i åldersgruppen 18-24 tidigare.

Idag kan det exempelvis skrivas om svartsjuka i relationer och andra sätt att använda Facebook på, artiklar som vi hittar på hemsidan ”*Science Daily*” visar på att Facebook blivit ett kommunikationsverktyg och nätverksforum för över 300 miljoner användare.

1.3.1 Så fungerar Facebook

Facebook är en hemsida som förenar funktioner som chatt, sända meddelanden, publikationer av bilder och videos samt status där det lämnas ett fritt fält för valfritt textinlägg. Användaren kan välja att publicera en statusuppdatering, som t.ex. ”*på väg till skolan*” på dennes personliga vägg som sedan även publiceras i en uppsamlingsplats för alla vänners uppdateringar. Denna uppsamlingsplats har fått funktionen som en form av nyhetssida där alla som är vänner med varandra kan följa varandras uppdateringar. Dessa statusuppdateringar kan vänner lägga in skriftliga kommentarer på som även andra vänner kan se och dessa statuskommentarer kan bidra till diskussioner vänner emellan. Ett exempel på att statusuppdateringar fungerar som en nyhetssida och att kommentarer bidrar till diskussioner är en artikel om vaccinet mot *nya influensan H1N1* hösten 2009. I artikeln skrivs det om vaccinkampanjen som startade på Facebook där det betonas att Facebook kan vara en kanal för yngre människors mottaglighet för vaccinet mot H1N1-influensan. Det var Socialstyrelsen som använde sig av Facebook för att få fler yngre att vaccinera sig genom att öka medvetenheten om varför det är viktigt att vaccinera sig.

Kampanjen är en enkel webbsida där man kan berätta för andra varför man vaccinerar sig. Det skapas då ett märke, en ”badge”, på personens profilsida på Facebook. Det går också att lägga in ”badgen” på en

blogg, en hemsida eller som signatur i mailmeddelande (DN 2009-11-10).

Användare kan hitta ”badgen” själv när den surfar och lägga ut den på sin profilsida där andra Facebookvänner kan se den och detta kan möjliggöra en diskussion mellan användare. Vi valde att fokusera på statusuppdateringar på Facebook, för det är det centrala verktyget för kommunikation vänner emellan.

1.3.2 Ordlista

Att *puffa* en annan användare på Facebook innebär att användaren trycker på en knapp som visar att den kan ”puffa” och att den som bli puffad blir meddelad om detta. Därefter kan den som blivit puffad välja att ta bort puffen från sin personliga sida eller att puffa tillbaka. Användare kan puffa varandra för att få kontakt och det får samma effekt som leken pjätt eller kull när man var liten, bara att det enbart är mellan två personer.

En *personlig vägg* är en del av ens egen profilsida där uppdatering av status, publicering av bilder och där användare kan skriva direkt, synligt för övriga användare. Det fungerar som en personlig hemsida.

En *grupp* kan användare starta och bli medlemmar i om det vill ge sitt stöd till ett visst ändamål, exempelvis ”Sluk lyset København”. Där uppmanar gruppen alla medlemmar att bidra till förändringar för miljön. Exempelvis att användarna ska släcka alla sina elektriska apparater och lampor under en viss tidspunkt för att skona miljön.

Ett *community* är en mötesplats i den virtuella världen och man måste oftast vara medlem i den aktuella sidan för att kunna ta del av innehållet.

Att *tagga* någon på en bild över internet innebär att den som lägger upp bilden även lägger upp namnet på den som är på bilden.

2. Tidigare forskning

En artikel, *"Panic: real and imagined danger"* påvisar att tidigare forskning kring Facebook är ringa och vilka aspekter kring problemen med Facebook som borde lyftas fram. Jessamyn Tracy och Michael Emmons (2008) menar att det i media skrivs mycket om vissa typer av problem som sexuella förbrytare, förföljning, och självmord. De pekar på att det finns ringa forskning kring förekomsten av självaste viktimiseringen via sociala medier. Vetenskapligt litterära artiklar samt artiklar i media är baserade på tron om att faran med Facebook medlemskap är verklig, omedelbar och substantiell trots att forskning inte stödjer dessa antaganden. Den existerande forskningen stödjer idén att det finns en möjlighet för missbruk och fara. Tracy och Emmons (ibid.) beskriver att det finns två synnerliga skäl för bristen av vetenskaplig lärdom. Det första skälet är att sociala nätverk är ett begynnande fenomen av snabbt utvecklad teknologi och den sociala beteendeanpassningen vid omställning gentemot teknologin. Detta ger forskare tid att sammanställa och publicera relevant forskning. Det andra skälet är att den allmänna diskursen om sociala nätverk efterliknar moralisk panik som påminner om kriminalitetsproblem. Uppmärksamheten är fokuserad på förringande fall och varningar hellre än att definiera dess ursprungliga spännvidd med problemet. Denna undersökning har gjorts på ett litet konstuniversitet där de tillfrågade fick svara hur de missbrukat Facebook för att skada andra och hur de själva viktimiterats. De vill utforska de verkliga farorna med Facebook så väl som anständiga policyriktlinjer för Facebook.

En uppsats med titel *"(Wh)Y Facebook"* (Lichtenstein och Messini 2009) beskriver vilken generation som främst använder Facebook och hur den generationen samspelar med sina gemenskaper i den virtuella världen. De tar även upp interaktionen mellan den enskilda individen och Facebook. De skriver också om hur Facebook skapar identiteter och på vilka sätt det påverkar individen.

Sherry Turkle som är professor i sociologi vid Massachusetts Institute of Technology (MIT) och psykoanalytiker skriver i sin bok *"Leva Online"* (1997 s. 31) att

datorer gör inte bara saker åt oss, de gör saker med oss, också med vårt sätt att fundera oss själva och andra människor. För tio år sedan var sådana subjektiva effekter av datornärvaron sekundära, i den meningen att det inte var dem vi eftersökte. Idag är det tvärtom. Folk vänder sig uttryckligen till datorer för att få upplevelser som de hoppas kommer att förändra deras sociala och känslomässiga liv. /.../ Dataskärmar är våra fantasiers, både erotiska och intellektuella, nya tillhåll. Vi använder livet på dataskärmen för att vänja oss vid nya sätt att se på evolutionen, förhållanden, sexualitet, politik och identitet.

Vi anser att Sherry Turkles tidigare forskning är relevant eftersom det visar hur internetanvändningen för tio år sedan såg ut, då internet lanserades. Vi anser att hennes litteratur fortfarande är aktuell och vi tittar på den mediala debatten med den kunskap Sherry Turkle förmedlat angående området internet och dess användning. Det är även skildringen av användningen som vi intresserat oss för i artiklarna.

Jane Brown diskuterar i sin artikel *Mass media influences on Sexuality* hur medieframställningen av sex påverkar ungdomar och deras beteende. Brown skriver hur effektfulla medieframställningar är för att de verkligen når ut genom att sex ständigt tas upp på olika nivåer och att framställningen utav sex och samlevnadens negativa sidor sällan nämns. Media har en effektfull påverkan för att det är lätt tillgängligt för de flesta i dagens läge. Internetanvändandet ökar hela tiden och allt fler får tillgång till internet hemma och möjligheten att följa medias debatter och skrivelser därifrån. Risker som sexuellt överförbara sjukdomar (STD) och oönskade graviditeter lyfts sällan fram i media. Andra sidor av sex och samlevnad som åtagande, preventivmedel och funderingar kring konsekvenser är något som sällan tas inte heller ofta upp i samband med medieframställningarna utav sex.

Brown ställer sig också frågan om innehållet kring sex i media, om hur det påverkar människors sexuella beteenden. Har folk sex tidigare, med fler partners och oskyddat än tidigare på grund av vad de ser i media. Brown menar att svaret på de påståendena är ja, Människor har mer sex med fler partners och oskyddat på

grund av medias framställningar. Brown baserar sina argument på forskning som stödjer att de sexuella beteendena ökar vid viss medieframställning. Media kan påverka medvetandet och synen på faktiska sexuella beteenden skriver Brown i sin slutsummering av artikeln.

Vi använder oss av Browns artikel för att visa hur media kan ha en påverkan på människors vanor och sätt att använda internet. Vi anser att denna artikel om sex var är en bra liknelse till Facebook, för det har många positiva egenskaper samtidigt som det har negativa egenskaper. Vilka media lyfter fram, får vi bekräftat i Browns artikel, är de positiva egenskaperna.

Michael J. Bugeja som är föreläsare på Harvard, författare och journalist (2006) skriver om Facebook som ett problem bland akademiker i universitetsvärlden. Enbart på Iowa State University var 20247 studenter registrerade som användare på Facebook utav 25741 inskrivna elever. Han menar att studenter hellre kopplade upp sig på Facebook under föreläsning än aktivt lyssnade. Han tar upp vilka effekter och problem Facebook kan skapa, exempelvis var redan 330 av dessa användare medlemmar i gruppen "*Addicted to the Facebook*". Vi har valt att använda oss av Michael J. Bugeja eftersom han redan 2006 belyser vilka problem det uppstod gällande Facebook. Det är intressant eftersom Facebooks stora genombrott först kom år 2007. Detta är även intressant för vår forskning då vi undersöker hur journalister beskriver hur folk använder Facebook och att Bugeja beskriver hur hans elever använder Facebook.

Manuell Castell (2002) skriver om att Facebook fortfarande enligt media är ett socialt isolerande fenomen som gör att ungdomar inte aktiverar sig och "bara" sitter framför datorn. Han menar även att de som är kritiska till att de ungdomarna "enbart sitter framför datorn" missar den sociala aspekten att ungdomarna chattar med varandra via internet och skapar sociala forum. Han säger även att internetanvändning idag är så pass nära knuten till människors vardag att den sociala vardagen inte blir reducerad.

3. Teori

3.1 Teoretisk ingång

Vi har valt att arbeta utifrån en socialkonstruktionistisk ram enligt Donileen R. Losekes (2003) begreppsapparat kring hur ett socialt problem konstrueras, vem som konstruerar det och hur det når ut till åhörare och uppfattas som ett problem genom *claimsmaking* och *audience* (anspråksformulering och åskådare). Vi har även haft hjälp av Håkan Jönsons working paper från 2008, där han utgår från Loseke om anspråksformulerare, åskådare och förklarande paket om problemets orsaker.

3.2 Tolkningsföreträde och claims making

Ur ett socialkonstruktionistiskt synsätt beskriver sociologen Donileen R. Loseke (2003), hur olika aktörer kan göra ett anspråk om en viktig fråga. Loseke skriver även om åskådare som en del i denna process, hur åskådare kan mottaga och definiera detta anspråk som aktörerna gör. Det krävs att en oro existerar kring frågan för att den ska få genomslag som ett socialt problem. Loseke skriver om hur den som är *claims maker* (anspråksformulerare) formulerar en mening och vad som är ett socialt problem och vidare hur den som är *audience* (åhörare) mottager och uppfattar det framförda anspråket som påstås vara ett problem eller ej. "Who has the power to define one condition as wrong?" (Loseke 2003 s. 10)

Ett klassiskt socialt problem har inte alltid uppfattats som ett problem. Loseke tar upp barnmisshandel som exempel. Hon menar att fenomenet misshandel inte är nytt, men att oron för fenomenet är nytt. Vi kopplar detta till hur journalisterna beskriver Facebook och hur Sherry Turkle skrev om internetanvändningen för tio år sedan. Vi gör denna koppling eftersom beskrivningar kring användandet av internet inte är nya. Anspråk syftande till problem relaterade kring internetanvändning har funnits tidigare, det har dock inte gjorts ett *claim* (anspråk) på problemet tidigare.

3.3 Audience

Claims makers är människor som vill framställa ett fenomen för att kunna göra anspråk på hur det borde se ut (Loseke 2003 s. 26). Vi skriver vår uppsats utifrån att journalister som författare blir *claims makers* och läsaren blir en del av en *audience* (åskådare). Loseke menar att journalister har en begränsad yta att använda sig av och det är upp till journalisten att bestämma hur den vill utnyttja denna yta (2003). Artiklarna som journalisterna skriver täcker stora områden. Loseke (ibid.) beskriver hur det konstrueras ett socialt problem och detta kommer vi använda oss av för att besvara frågan om hur ett anspråk görs av journalister idag när de skriver om Facebook.

Hur *claims makers* lyckas få *en audience* att uppfatta något som ett socialt problem är ett av de mest väsentliga gällande problemdefiniering, för att just det problemet ska komma att uppfattas som ett socialt problem (Loseke 2003 s. 34). När en *audience* är övertygad om att det existerar ett socialt problem ska de även bli övertygade om att samma problem både kan och borde förändras (ibid.). En *audience*, eller en stor del av en *audience*, måste vara överens om att det är problem som *claims makers* gör ett anspråk på. Om det enbart är *en* i en *audience* som tror på det ett *claim* kan det inte bli en förändring.

”Vårt sätt att uppfatta världen skapas och upprätthålls i sociala processer. Kunskap frambringas i social interaktion, där man både bygger upp gemensamma sanningar och kämpar om vad som är sant och falskt” (Winther Jørgensen och Phillips 2000 s. 12). *Claims makers* och *audience* ingår i ett ständigt påverkande samspel med varandra. Journalister som *claims makers* skapar en sanning och det är det upp till *audience* om de vill tro på denna sanning som *claim makers* skapat (Loseke 2003).

4. Metod

4.1 Val av metod

Vi såg det som en utmaning att analysera texter istället för att intervjua personer. Dels för att den tidigare forskningen kring Facebook var torftig, dels för att debatten om Facebook är ständigt pågående i tidningarna idag.

I vår studie ville vi försöka förstå och beskriva hur Facebook beskrivs 2009 i medier som dagspressen. Vi har valt en metod att arbeta med artiklarna som bygger på en reflexiv dokumentanalys då den inte delar upp skildringarna i vad som är sant och falskt. Den aktualiserar en förståelse om journalisters genreskrivande och vad sammanhanget kan göra för vilka former av beskrivande som kan användas för att övertyga (Börjesson 2003 s. 98).

Vi analyserade artiklarna utifrån hur de skrivs av journalisterna och hur olika områden förklaras och lyfts fram. För att förstå våra artiklars innehåll behöver artiklarna placeras in i en teoretisk referensram, de talar inte för sig själv (May 2007).

4.2 Urval av material

Vårt material består av 109 artiklar om Facebook och Facebookanvändare. Artiklarna är olika till formen och består av artiklar och krönikor. Vi sökte vårt material i olika dagstidningar, huvudsakligen från internet. Vi har inhämtat artiklar ur, Presstext, Sydsvenskan.se, Metro.se och DN.se. Vi valde tidningar och tidningsarkiv eftersom dagspressen kan vara en stor del av människors vardag. Det sökord vi använde oss av var främst ordet "Facebook", för att få största möjliga bild av hur media skriver om just Facebook. Vi valde att söka artiklar skrivna om Facebook från specifika årtal, 2007 och 2009. Vi valde år 2007 för att det var det årtal som flest medlemmar anslöt sig till Facebook och år 2009 för att det var året som flest artiklar om Facebook var publicerade i de tidningar vi sökte material från.

Vi valde även att ta med artiklar publicerade i början av år 2010 då vi gjorde mer direkta sökningar för att få med de senaste skildringarna om Facebook. Efter att ha läst en del artiklar, upptäckte vi teman som var återkommande. Vi kombinerade även ordet Facebook med orden integritet, jobb, beroende, mobbing och kärlek för att mer precist kunna skildra de olika ämnen som vi ville tematisera. Vi gjorde en lång lista med alla artiklar vi samlat in, detta för att förtydliga vad de insamlade artiklarna om Facebook handlade om. Denna lista fick bli startskottet till en tematisering. Ämnen som jobb, karriär, dejting, arbetsgivares inställning till Facebook, integritet, mobbing och beroende var de ämnen som avhandlades mest gällande Facebook. Dessa blev därför de teman vi valde att analysera närmre. De mest förekommande debatterna om Facebook ringas in i artiklarnas ämnen och det är den debatten vi velat lyfta fram och påvisa hur journalisternas skildringar kring Facebook ser ut i det dagsaktuella läget. Våra frågeställningar är ämnade att skilja en aktuell debatt om Facebook och då spelar dessa högaktuella ämnen in som våra teman. De artiklar vi fick fram var krönikor, bloggar som journalister skrivit om Facebook och nyhetsrapporteringar.

4.2.1 Bortfall och sällning

Flera artiklar som inte handlar om problem har fallit bort, vi har även sållat bort krönikor om statusstress och hur Facebookanvändare använder Facebook. Vi sållade även bort artiklarna om hur det skapas grupper på Facebook och hur grupperna fungerar i olika syfte. Denna sällning har vi gjort då vi inte anser det vara relevant för vår uppsats enligt de teman vi valt att skriva utifrån.

4.3 Bearbetning

Vi började med att sortera in artiklarna genom att namnge dem efter användningsområde. För att tydligöra journalisternas sätt att skriva om användningsområdena kodade vi artiklarna vi samlat in och sorterade in dem i olika teman. De användningsområden som vi från början valde att analysera närmare var stödgrupper, statusuppdatering och statusstress, men även integritet,

datasäkerhet och nya kanaler för att nå ut till nya publik. Efter hand som arbetet fortskred vårt utvecklande av perspektiven för materialet och tematiserades efter jobbmöjlighet, nätverksmöjlighet, relationskapande, karriärhot, beroende och mobbing.

Vi kodade artiklarna och skrev olika ord för vad de handlade om, de kategorier vi fick fram var ny kanal, säkerhet, jobbmöjlighet, jobbhot med flera. Vi avgränsade de olika kategorier och sållade bort en del artiklar då de inte var lika relevant för vår uppsats som de övriga. I denna sållning kodade vi även problem i de olika temana.

I materialet vi arbetat med fann vi olika skildringar. Dessa skildringar av Facebook valde vi att se som nytt fenomen. ”/.../ Snarare handlar det om att tolka berättelser om detta liv som ett uttryck för det vidare tidsmässiga och kulturella sammanhanget /.../” (Börjesson 2003 s. 76). Därefter delade vi in dessa skildringar i nya teman. ”Poängen är att vid en analys av berättelser samlar forskaren berättelser för att analysera dessa antingen utifrån en på förhand bestämd teori eller genom induktivt framtagna kategorier” (ibid. s. 75). De teman blev Facebook som nätverksmöjlighet, Facebook som jobbmöjlighet, Facebook som jobbhinder och tidsstjälning, Facebook som dejtingmöjlighet, missbruksaspekter, beroende och Facebook som mobbingarena.

4.4 Begränsningar

Det som var begränsande med denna metod var att vi inte hade möjligheten att ställa materialet frågor på samma sätt som frågor kan ställas till en intervjuperson.

Det har varit svårt att förhålla sig objektiv till materialet. Delvis utifrån vår förförståelse till Facebook och delvis utifrån det tryckta ordet som inte innefattar reflektioner från författaren (Blom et al. 2006 s. 42; 126). Vi är inte ett blankt blad i studiens begynnelse, utan vi har med oss teorier som påverkar hur vi kommer att se på empirin.

4.5 Tillförlitlighet

Ifall någon annan skulle genomföra en undersökning inom samma område med Facebook som vi gör, då hade slutresultatet och analysen sannerligen blivit annorlunda. Detta eftersom alla har olika sätt att förstå berättelsen och vilken funktion den har och även vilket sammanhang berättelsen berättas i (Hydén 2008 s. 92).

Det är ett beständigt material som alla kan gå tillbaka och läsa. Dock kan olika personer tolka texter på olika sätt, men texten är densamma oavsett vem som läser och tolkar den.

5. Analys

Facebook beskrivs av journalister som både en positiv och negativ företeelse. Diskursen skapas på olika sätt när journalister skriver om Facebook på olika sätt (Winther Jørgensen och Phillips 2000 s. 15).

I analysen undersöker vi de olika skildringar som journalisterna gör och diskuterar inom ramarna för hur skildringarna kring tentativa förslag vad gäller Facebook som nytt fenomen och en ny företeelse (Börjesson 2003 s. 52). De skildringar vi analyserar har vi satt i olika teman såsom exempelvis kärlek, jobb, mobbing, beroende och integritet. Integriteten finns i alla perspektiv som kärlekssammanhang och jobb. Vi tittar även på hur mobbing och beroende ter sig i dessa sammanhang.

5.1 Facebook som nätverks- och kommunikationsmöjlighet

I dagens samhälle håller vi dagligen kontakt med varandra och vi skapar nya möjligheter genom att nätverka och kommunicera över internet. Detta kan dock även bli problematiskt om det nyttjas på fel sätt. I detta stycke kommer vi beskriva det som är bra med denna typ av nätverkande och kommunikation, men även vad som kan vara problematiskt.

En kvinna i USA dömdes till besöksförbud då hon trakasserat och förföljt en annan kvinna. Artikeln (expressen.se 2009-10-16) beskriver att

då skickade hon en så kallad ”poke” på Facebook, för att få Hannas uppmärksamhet. Den annars oskyldiga hälsningen tolkades som stalking.

Den dömda kvinnan *puffade* den andra kvinnan för att få dennes uppmärksamhet. Den förföljda kvinnan polisanmälde händelsen och rätten likställde denna *puff* med att ta kontakt i det verkliga livet.

För att visa hur en virtuell hälsning kan likställas med stalking väljer vi att citera Sherry Turkle (1993) där hon skriver om de subjektiva effekter som kan uppstå vid användning av internet.

Vi har eftersökt den subjektiva datorn. Datorer gör inte bara saker åt oss, de gör saker med oss, också med vårt sätt att fundera över oss själva och andra människor. För tio år sedan när sådana subjektiva effekter av datornärvaron sekundära, i den meningen att det inte var dem vi eftersökte. Idag är det ofta tvärtom. Folk vänder sig uttryckligen till datorer för att få upplevelser som de hoppas kommer att förändra deras sociala och känslomässiga liv. När människor utforskar stimuleringsspel och fantasivärldar, eller loggar in sig på en gemenskap där de har virtuella vänner och älskare /.../ (Turkle 1995 s. 31).

Som Turkle (1995 s. 31-32) skriver var datornärvaro sekundärt, och att det idag ofta är tvärtom. Att rätten likställt en puff på Facebook som ett fysiskt närmande vid besöksförbud i verkligheten påvisar att det idag är tvärtom. Vi använder oss av Losekes modell om hur det konstrueras problem. Problemet journalisten beskriver i denna artikel är att trakasserier nu även bedöms föregå på internetnivå. Detta fenomen för journalisten fram i anspråk om att det som händer i den virtuella världen ska ses lika allvarligt som det som händer i den vanliga världen. Vidare betonar journalisten i sitt anspråk om puffkontakt att en puff är ett sätt att skapa kontakt, om än att det föregår i en virtuell värld. Anspråket som journalisten för om rätten är att rätten dömer och likställer puffen med fysiska närmanden . Facebookanvändare som använder funktionen att puffa tar kontakt och kommunicerar genom denna funktion. I anspråksformuleringen bygger journalisten upp att denna typ av kontakt är likvärdig den fysiska kontakten om att ta kontakt och detta är ett nytt sätt att ta kontakt på .

Samband mellan kunskap och social handling bidrar till att världen upplevs på ett visst sätt eftersom journalisten skriver på ett visst sätt och övertygar åskådare om att det är så. Hade man inte övertygat åskådarna så hade det inte upplevt som det gör (Winther och Jørgensen 2000 s. 12).

Facebook öppnar upp ett nytt sätt att kommunicera, de sociala nätverken främjar kontakten mellan individer världen över och det är ett nyare och lättare sätt att skapa kontakt och de sociala nätverken möjliggör att underhålla sina kontakter på ett mer lätthanterligt sätt.

Fördelarna med forum som Facebook är uppenbara. En stor bekantskapskrets är bekräftande och man kan helt enkelt dammsuga forumet på vänner över hela världen, vilket är lättare än att leta upp gamla telefonböcker och gulnade visitkort. Det är också ett behändigt sätt att hålla reda på alla bekanta i den sociala utkanten (Sydsvenskan 2010).

I en annan artikel ” Vaccinkampanj går ut på Facebook, i DN” om kommunikation skrivs det i DN om hur socialstyrelsen nätverkat med yngre människor via Facebook för att förebygga positiva attityder till vaccination.

Det är första gången som Socialstyrelsen använder sig av sociala medier. Den nya vaccinkampanjen på Facebook var ett försök att öka medvetenheten kring varför det är viktigt att vaccinera sig. Möjligheten att myndigheter använder sig av Facebook, får användarna att sakta men säkert expandera de sociala nätverkens områden.

I artikeln ”Ungdomar gör uppror mot dyrare resor på fritiden” skildras Facebook som ett forum för dialog.

Prishöjningen har fått honom att starta ett upprop på Facebook. Och på bara någon vecka har flera hundra anslutit sig /.../ Någon talar om namninsamlingar, andra om motdemonstrationer. (Sydsvenskan.se, 2007-12-13)

Facebook är ett nytt forum för opinionsbildning och ett sätt att mobilisera sig och skapa nätverk. Tidigare har namninsamlingar främst gjorts manuellt, men på Facebook startas nu grupper för att mobilisera sig och förändra orättvisa beslut.

”Censuren av det populära nätverket har lett till att internetanvändarna letar efter kryphål och ställen där det finns bra uppkoppling/.../Som mycket annat som är omtyckt i Iran är Facebook förbjudet av regeringen. Sajten filtrerades för några

månader sedan i Iran, men det går fortfarande att hitta många iranier i Iran på Facebook /.../ (Svenskadagbladet.se, 2007-12-02)”

I denna artikel skildras att Facebook är svåråtkomligt, men att denna möjlighet att kommunicera på inte helt stoppas upp av censur. Internetanvändarna hittar omvägar förbi filter som stänger av Facebook. Trots regimen och förbud har Facebook blivit stort bland många användare och det har blivit ett etablerat sätt att kommunicera på.

Enligt en enkät som tidningen Dagens Samhälle har gjort tror nära 80 procent att sociala medier kommer spela en viktig roll när det gäller att vinna kampen om väljarna. (Sydsvenskan.se 2009-12-12)

En diskussion om att fler politiker börjar använda sociala medier som verktyg för ytterligare sätt att kommunicera med väljare har tagit fart. Denna artikel beskriver nu hur Facebook även används av politiker för att nå väljare. Politikerna profilerade sig på de olika sociala nätverken och förde en direkt dialog med allmänheten via Facebook.

5.2 Facebook som dejtingmöjlighet

Här beskrivs artiklar om hur folk finner sina kärlekar över internet och Facebook, men även hur det kan bli ett negativt beteende då någon får se på Facebook något de varken ville eller borde.

Internet. Oumbärligt i skol-arbetet. [sic!] Och perfekt för att snacka med vänner. Men nätet är också en het arena för spaning, flört, närhet och sex. – Alla finns någonstans på nätet. Johan Svanberg, 18 år, säger det med en axelryckning. – Man behöver inte ens ta ens tjejs namn när man är på fest. Vet man bara vad en av hennes kompisar heter så hittar man henne, till exempel genom Facebook. På nätet samlas unga människor efter skoldagens slut för att chatta med vänner och göra skoluppgifter. Men också för att leta upp den snygga tjejen eller killen

som man redan flörtat med eller ännu spanar efter. (Sydsvenskan.se, 2007-11-05)

Journalisterna beskriver vidare i samma artikel hur framförallt ungdomar flirtar, chattar och söker närhet med andra användare. De skriver att ungdomar träffas i skolan för att sedan fortsätta prata i den virtuella världen efter skolan. De lär känna varandra bättre när de skriver över internet, skriver journalisterna.

Journalisterna skildrar även offentliga personers kärleksliv över internet. En artikel (Metro 2010) tar upp hur arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin öppet över Facebook skickar små kärleksmeddelanden till sin flickvän. I artikeln står det hur detta sätt att visa känslor för sin respektive är främmande för dem som inte känner till communities och som inte vet hur det fungerar. Dock säger Magnus Wallin, PR-konsult på Informedia communications, i artikeln att

Web 2.0 har skapat en folkstorm kring sociala medier och numera är det vedertaget att dela med sig av det mesta i sitt liv – i ord, bilder, video och ljud.

Å andra sidan skriver journalisterna också om hur det kan vara ett problem att internet och Facebook är så pass öppet och fritt som det är och hur folk har möjlighet att se varandra uppdateringar hela tiden om de vill. En artikel beskriver hur en man fick reda på att hans fru var otrogen.

På Facebook fick svärmodern se sin svärdotter detaljerat diskutera hur hon varit otrogen. Hon berättade det för sin son som blev så rasande att han söp sig full och begav sig till rivalens lägenhet i Malmö. När denne vägrade öppna slog den uppretade maken in dörren, gav sig på mannen med 20-30 hugg med en skrivmejsel, och försökte sedan knuffa ut honom genom ett fönster. Efter misshandeln lämnades skruvmejseln kvar i rivalens rygg (Sydsvenskan.se 2009-10-26).

Att jämföra de här artiklarna visar hur skildringar gällande samma område kan se ut på olika sätt. Den första artikeln beskriver hur det är positivt med att man kan flirta och prata fritt över internet, medan den andra artikeln beskriver hur det kan ställa till problem för de som öppet visar vem de pratar med och vad de pratar om.

I och med att folk flirtar över internet och på samma sätt skapar en virtuell relation blir den virtuella relationen i det verkliga livet kanske annorlunda än om den virtuella relationen inte existerat. Kärlekslivet är bara ett av de områden gällande Facebook där skildringen får olika betydelse beroende på vad det är som beskrivs.

5.3 Facebook som karriär- och jobbmöjlighet

I detta och nästkommande stycke kommer vi skriva om hur journalister skildrar Facebookanvändandet inom arbetsmarknaden. Dels hur folk finner nya jobbmöjligheter, dels hur det påverkar användarens redan existerande arbete och vad chefer i sin tur tycker om det.

I en artikel med namn "Facebook is... en hjälp i karriären" beskrivs också hur Facebook är "ett utmärkt jobbverktyg som kan ge tips om lediga jobb, intressanta arbetsgivare och, inte minst, ett nätverk som är guld värt i karriärssammanhang" (Metro.se 2010-02-20).

- Antalet communities har ökat explosionsartat de senaste åren och det har blivit viktigare än någonsin att med omsorg välja vilka sammanhang man vill synas i. Ofta kombinerar man karriär och fritid på en [sic!] community, och det virtuella nätverk man skapar kan man ha stor nytta av både privat och i karriären /.../ Communities går ut på att strukturera sin tillvaro och sina kontakter, att få tips och idéer och nätverka samtidigt som man förstärker sitt eget varumärke.

Fortsättningsvis beskriver journalister i artiklar hur dagens rekryterare använder sig av nya moderna sätt att rekrytera arbetskraft och de menar att folk idag ska glömma det gamla traditionella cv:t. De menar att "nu är det nya, moderna sätt att rekrytera som gäller". I artikeln "Han söker personal – via sms och Facebook" (Metro.se 2010-02-20) skriver journalisten efter en intervju att

- Företagen vet att de måste anpassa sig till snabbare och mer lättfotade medarbetare och de måste leta där potentiella medarbetare finns – på nätet. Rekryteringsansvariga och personalchefer har, precis

som alla andra, krav på att visa resultat. Det ska gå fort och det ska bli bra, säger entreprenörscoachen Patrick Grimlund. Det kommer därför att bli allt viktigare för arbetsgivare att tänka till och sticka ut när man söker ny personal.

Vidare i artikeln skriver journalisten att genom nya kontaktvägar kan användare visa upp fler färdigheter och egenskaper än vad de kan i det traditionella cv:t. Det är också den nya vägen för de rekryterande att hitta lämplig personal.

– Idag är företag mer intresserade av vad du kan åstadkomma i framtiden och mindre intresserade av en lång meritlista. /.../. Så när Arbetsförmedlingen nyligen sökte folk till sitt nya bloggprojekt 'Jobbsökarna' struntade de i att skicka ut brev, som är Arbetsförmedlingens traditionella kanal. –Istället annonserade vi ut tjänsterna via sms. Efter en vecka hade vi fått in över 1000 ansökningar, säger Sara Damber, projektledare för 'Jobbsökarna'. /.../ -Idag bygger många, särskilt yngre, sin trygghet kring personliga nätverk istället för en specifik arbetsplats. Nätverket följer sedan med när man byter jobb.

I en annan artikel betonas det hur viktigt det är att nätverka, synas och förstärka sitt eget varumärke i jobbrelationer.

– Communités går ut på att strukturera sin tillvaro och sina kontakter, att få tips och idéer och nätverka samtidigt som man förstärker sitt eget varumärke. Genom communités kan man bygga upp ett riktigt stort nätverk som tar betydligt mindre tid i anspråk än om man går in för att hitta kontakterna utanför nätet, säger Gustaf Lingmark. Han menar att fler kan använda sig av nätforum som ett verktyg i karriären, och genom att visa vad man kan erbjuda i form av tips, råd och kontakter kan man också få tillgång till andras kompetens och nätverk.

Enligt Loseke (2003) krävs det en anspråksformulerare och en åhörare för att ett socialt problem ska kunna skapas. Vi anser att det krävs samma komponenter för att det ska kunna skapas någonting bra också. Journalisterna kan annars skriva om

de nya kanalerna arbetsmarknaden använder sig av utan att få någon respons om det inte är någon som läser artiklarna.

Beroende på vilka artiklar som skrivs ter sig diskursens framställningar på annorlunda sätt och läsaren får olika tolkningar på samma verklighet beroende på vad de läser. Beroende på vilka diskursiva framställningar som verkligheten får bidrar det till olika sociala konsekvenser (Winther Jørgensen och Phillips 2000 s. 28). Om läsaren tar till sig denna andra artikel kanske den får en uppfattning om att det är bra att använda Facebook på arbetet och för att skapa nya kontakter inom jobbet. Om en läsare däremot tar till sig en artikel om arbetsmarknaden som förespråkar att Facebook är tidsstjälande kanske läsaren får för sig att de flesta arbetsgivare förbjuder Facebook på arbetstid.

5.4 Facebook som karriärshinder

”Facebook äger dig”. Så heter en artikel vi funnit på metro.se (2010). Det många Facebookanvändare inte vet är att Facebook äger rättigheterna till allt användaren publicerar på sin profilsida. Facebook har rätt att använda, kopiera och sprida det material användaren lägger upp fritt. Facebook utnyttjar Facebookanvändarens underläge då de vet att det endast är ett fåtal som läser rättigheterna och villkoren. Därmed accepterar användarna avtal de inte är medvetna om. Enisa, det europeiska organet för nätverkssäkerhet, går i dag ut med en varning till dem som är med i nätverken på internet. Bland annat varnar man för att tagga (se 1.3.2), ansiktsidentifiera, sina vänner och anhöriga på bilder. ”Det kan sparas hela livet och användas på framtida länkar som man absolut inte tänkt sig”, säger Enisas pressekreterare Ulf Bergström.

I en artikel (Techrisk.com 2010-02-01) skriver journalisten om hur Facebooks grundare Mark Zuckerberg uttalar sig om att integritet inte längre är en social norm och hur Facebook har ändrat människors bild av vad privatliv är. Zuckerberg gör även i denna artikel ett utlägg som står nedan.

People have really gotten comfortable not only sharing more information and different kinds, but more openly and with more people.

Som Zuckerberg belyser ändras våra normer. Normer kring vad som är ett problem eller inte fångar Loseke upp i sin text om *domain expansion*. (Loseke 2003 s. 60-63) Domain expansion är när innehållet om ett nyligen accepterat anspråk i en problemkategori utökas. Vi tänker på diskussionerna när Internet kom och hur anspråksformulerare som bland annat Turkle och Castell talade om internet. Säkerheten i den virtuella världen har diskuterats förr, men inte den enskildes integritet. Vad är integritet? Journalisterna i de artiklar vi läst menar att integritet är en del av ens privatliv och hur man väljer att exponera sin egen bild av identiteten. I de sociala nätverken står individen i fokus och det har gjort att journalisterna har börjat skriva om individuella aspekter av säkerheten. Som Winther Jørgensen och Phillips (2000) även betonar är diskursen konstant föränderlig med samhällelig och kulturell förankring. Debatter om integritet i artiklarna förankras mest i sårbarheten som exponeringen kan innebära.

Man tror att det är gratis att vara med. Men man betalar med sin personliga integritet och framtid. När man söker jobb om 30 år sitter rekryteraren med det man skrivit, säger han till metro (Metro 2007).

Information på internet är beständig. På Facebook lagras all information och det står tydligt i överrenskommelsen, men som vi skrivit ovan läser få dem och vet inte vad de accepterat.

Omkring 400 000 svenskar har registrerat sig på Facebook. Därmed har de också skrivit över rättigheterna till sina bilder och uppgifter om sig själva till det amerikanska företaget då det godkänt ett 13-sidigt kontrakt, skriver Metro (Metro 2007).

Denna artikel publicerades först i slutet av 2007 och då hade Facebook funnits sedan 2004. Denna information är viktig för läsare att ta del av. Mycket av våra referensramar och tolkningar utav nya företeelser sker på den basis av att vi förlitar oss och inhämtar vår kunskap genom media. Det kan också vara relevant

att påpeka att 2007 var det år då flest användare anslöt sig till Facebook (Metro 2007).

En annan artikel betonar problemet kring jobb och integritet. I artikeln ” Har du tänkt på hur du framstår på Facebook?” (Ohsohightech.com 2008-12-04) befastes karriärhinder och problem kring att exponera sin identitet i den virtuella världen.

I en artikel på careerbuilder.com kan man läsa om en undersökning från 2007 där 77 % av de medverkande rekryterarna berättade att de gör sökningar på internet i samband med att de kollar upp kandidater till lediga jobb. 35 % av dem avslöjade att de hade uteslutit en jobbsökande på grund av något de hittat på internet.

Periodvis talas det mest om exempelvis nätverkande och statusstress, medan det vid andra tidpunkter talas mest om exempelvis integritet. När det talas om ett område hamnar det andra i skymundan då det inte finns utrymme att täcka alla områden samtidigt. Det skrivs om olika saker vid olika tidpunkter beroende på vad som är ett hett debattämne för tillfället. Om det är ”inne” att prata om exempelvis nätverkande är det det som behandlas i artiklar. Om det däremot är ”inne” att prata om integritet och det är en del nyheter som redan handlar om det är det vanligt att det är det som tas upp.

När det skrivs om problem angående integriteten är det oftast förknippat med en artikel om bilder. Artiklarna beskriver hur de bilder som en gång lagts upp på Facebook består även om användaren raderar dem från sitt konto. Användare publicerar foton utan att tänka på de större konsekvenssammanhangen. Fest- och privatbilder läggs ofta upp på användarens profilsida. De bilderna är i andra sammanhang än privata oanständiga. Bilder som läggs upp efter helgens bravader kan påverka ens situation på jobbet eller i kund- eller klientrelaterade syften. Aftonbladet publicerade en artikel som heter ”Modellen spakade från fritids“.

Kija Habibzadeh är fritidsledare. Men hon är också modell. När det kom fram fick hon sluta på fritidsgården. Skälet: Hon anses inte vara en bra förebild. Kija Habibzadeh, 28, hade en provanställning på fritidsgården i Bunkeflostrand i Skåne. Två kvällar i veckan och varannan helg. Det passade henne bra då hon studerar och har en

treåring hemma. Hittade hennes hemsida. Ungdomarna på fritidsgården är 13-19 år gamla. Några fick höra att Kija varit med i tv-programmet Baren för några år sedan. De googlade – och fann hennes egen hemsida. Där finns modellbilder med klänningar och baddräkter, men även latex- och fetischkläder och bilder där Kija är fotograferad naken. Och en text varnar för att en del bilder är olämpliga för minderåriga. En mamma blev upprörd och klagade till föreståndaren. Kija Habibzadeh fick gå (Aftonbladet.se, 2009-03-07).

I ovanstående artikel är det tydligt att bilder som modellen lagt upp på hennes privata sida var orsaken till att hon inte fick jobba kvar.

I artikeln ”Nej till Facebook i många landsting” (DN.se 2010-02-08) skildras arbetsmarknaden i Sverige. Journalisten skriver att nio landsting har infört totalt Facebookförbud under arbetstid. ”Vi vill ha en hög säkerhet och vi ser säkerhetsrisker med att ha det öppet” säger IT-chef Lotta Håkansdotter vid Landstinget Östergötland. I denna artikel beskriver journalisten vidare hur vissa landsting i Sverige tillåter att anställda använder Facebook under arbetstid med restriktioner, andra har helt stängt ner sidan och möjligheterna för att ta sig ut på Facebook.

Anledningen till att företag i kommuner har ett förbud mot Facebook är på grund av säkerhetsrisker och att chefer anser att det är onödigt tidsfördriv och tror att de anställda enbart sitter med Facebook istället för att jobba. Dock säger Anders Mildner, expert på sociala medier, att förbudsvivern är omodern och anser att förbudet kan likställas med att vara utan telefon eller tillgång till sin e-post.

Jag tror att de har en väldigt gammal syn på att folk slutar att arbeta och bara sitter och Facebookar dagarna i ända. Och det är ändå inte det man använder det till (DN.se 2010-02-08).

För att kontra föregående artikel och plocka upp kritiken från Anders Mildner har vi valt att ta med en artikel som heter ”Så använder du din Facebook proffsigt” (Metro.se, 2010-02-19). I den beskriver journalisten hur Facebook kan komma att bli ett stort verktyg inom jakten på nya arbeten. De skriver att en

enkätundersökning från Markör, som är ett utrednings- och undersökningsföretag, att många använder sig av Facebook för att gynna sin karriär. Tidningen Kollega, som är en medlemstidning för fackförbundet Unionen, skriver också att de deltagande i undersökningen vid en fråga om hur många som använder nätverk som Facebook och MSN för att knyta nya kontakter i jobbet svarade fyra av tio anställda jakande. På många, menar kritiker att, arbetsplatser med internetuppkoppling är Facebook lättillgängligt, anställda använder Facebook på samma sätt som telefon eller e-post.(DN 2009)

I artikeln om Denise som blivit beroende av Facebook skildrar journalisten hennes beroende genom att fånga Denises berättelse om hur hon hanterar Facebook på jobbet.

Denise tror att det bara är en tidsfråga innan företag kommer att begränsa internetanvändandet för sin personal././Vi skulle säkert slippa en hel del utmattningsdepressioner om vi minskade vårt internetande en smula. Att uppdatera sin Facebooksida en gång i timmen kan väl knappast kallas för effektiv arbetstid? Facebook har ersatt den gamla rökrutan. Det är stället folk går till för att pausa i arbetet. Frågan är om det är så mycket sundare än rökpausen? (DN.se 2010-01-22)

I artikeln ”Cheferna oroas över Facebook” skildrar journalisten chefers inställningar till Facebookanvändandet på arbetstid och statistik är med och belyser antalet chefers olika inställningar.

Nästan varannan chef. Så många personer i arbetsledande befattning ser negativt på att ge medarbetarna större frihet kring användandet av ny teknik och nya medier/.../ Undersökningen bygger på enkätsvar och djupintervjuer med 390 chefer från sju europeiska länder. Av de tillfrågade uppger 18 procent att personalen sitter i Sverige (DN.se 2010-09-24).

I dessa artiklar blir det tydligt hur olika inställningar till internet på arbetstid ser ut. Chefernas oro över minskad effektivitet och de anställda som menar att det kan

likställas med e-post eller telefon. Intressant är även att i artikeln om Denises beroende tar hon upp aspekten från en anställds perspektiv om hur osunt Facebook är och att det finns en tendens att minska användandet på arbetstid som kan minska utmattningsdepressioner.

5.5 Facebook som mobbingarena

Facebook är öppet för alla. Är det det? Nedan kommer vi beskriva hur denna öppenhet och folks förmåga att skapa vad de vill över Facebook kan bli början till mobbing och fortsatt mobbing i den virtuella världen.

”Stina, 13, mobbas på Facebook” (Aftonbladet.se 2010-01-02) beskriver ett fall där en flicka som började på högstadiet och efter jullovet gick in på Facebook och såg en grupp som kallades ”Vi som hatar Stina Johansson” (flickans namn är fingerat, journalistens anmärkning). Hon såg gruppen och sa ifrån till medlemmarna när hon kom tillbaka till skolan. Då vände sig gruppen mot henne, började fälla kommentarer som sedan vidareutvecklades till knuffar i korridoren och stöld från hennes skåp och väska. Flera av dem skrev elaka kommentarer om Stina på Facebook. Stina blev ledsen och ville inte längre gå till skolan. Föräldrarna gjorde allt de kunde för att stänga ner gruppen från Facebooks sida men det tog tid.

Journalisten beskriver ett redan befintligt problem, mobbing, som nu har vidareutvecklats till virtuell mobbing. Loseke (2003) menar att folk som anspråksformulerare använder sig utav redan befintliga problem när de ska belysa ett nytt sådant. Hon ställer sig även frågan om det är ett nytt fenomen eller något vi börjat reflektera över för det vi redan är oroliga för? Virtuell mobbing är ett nytt fenomen i samband med Internets uppkomst men mobbing har funnits sedan tidigare.

Då media skriver om sådana grupper kan det få folk att tänka ett steg längre och uppmärksamma att det nu pågår mobbing och integritetskränkningar även i den virtuella världen och få folk att sätta en formulering på det, virtuell mobbing. Hade inte journalisterna skildrat detta i exempelvis i en artikel som ”Vi som hatar

Stina Johansson” hade publiken inte tagit det till sig och inte uppmärksammat detta.

Hur påverkar det offentliga personer att icke offentliga personer kan publicera helt fria åsikter och skapa grupper utifrån deras åsikter. ”Jag torkar stjärten med Johan Staël von Holsteins kolumner” heter en grupp som fått medlemmar som alla har samma åsikter (Metro.se 2010-01-14).

Jag kämpar för att alla skall ha samma möjlighet att förändra sina liv hur sent som helst. Jag skriver mina artiklar om frihet och personlig kraft för att inspirera folk och få folk att tro på sig själva. Vad är det som är så fel?

Johan Staël von Holstein tycker att folk ska läsa vad han skriver och ta till sig det istället för att bara kritisera hans kolumner. I samma grupp har det utlovats priser till dem som kommer med de värsta kommentarerna till hans kolumner utan att de har läst dem. Hur påverkar det offentliga personer att okända medlemmar kritiserar dem och skapar grupper mot dem?

5.6 Facebook som beroendeframkallande

Här visas att beroende av Facebook kan vara minst lika allvarligt som något annat beroende och hur det kan gå till överdrift om folk inte får hjälp i tid.

Piggy backing innebär att ett nytt problem blir konstruerat som en annan omständighet på ett redan existerande problem (Loseske 1999 s. 82) Detta går att applicera på användare som är beroende av Facebook. Internetberoende är ett äldre problem som journalisterna väljer att skriva om i samband med internetanvändning. De beskriver det redan existerande problemet internetberoende med en ny vändning (ibid.).

”Dessutom är konceptet uppbyggt på om jag har förstått det rätt, och det har jag – att visa hur många ”vänner” man har. Bara en loser har under 400”, skriver Tapani Ritamäki om Facebook. (Presstext 2009) Användare går med i Facebook

och väljer att lägga till vänner som de redan brutit kontakten med en gång. I samma artikel nämner journalisten att

Facebook är vad man gör det till. Vill man använda Facebook för att nätverka med sina professionella kontakter så gör man det. Vill man ha Facebook som ett kafferum är man tjattrar lite planlöst med sina bekanta gör man det. Vill man använda Facebook för att dela med sig av nyttig eller rolig information och spontana reflexioner om händelser i världen gör man det. (Hufvudstadsbladet.fi 2009-10-30)

Alla användare använder Facebook till allt möjligt. De delar med sig av sina bilder och kollar på andras bilder, kollar vad andra vänner på Facebook har för sig i sina liv och uppdaterar sina statusar för att visa omvärlden vad som händer just nu i deras liv.

Det är det första hon gör när hon går upp. Och det sista hon gör innan hon släcker. Frisören Marita Thorell är beroende av Facebook och andra sociala sajter. – Jag går in på datorn mellan varje kund. Och om jag får en stund över under en färgning, säger hon. Då svarar hon på meddelanden. Bloggar, chattar med kompisar. Och skriver uppdateringar som ”Marita väntar på en kund” eller ”Marita permanentar hår”. En vanlig dag tillbringas hon mellan 8 och 15 timmar framför datorn. /.../ - Då känner jag hur suget att gå in på sajterna växer. Det är jobbigt. De vill hela tiden vara uppdaterade och samtidigt få lite bekräftelse, säger Sven Rollenhagen, socionom på Stiftelsen på ungdomsvård som jobbar med datorspelsberoende (Aftonbladet 2009-09-22).

Det blir snabbt ett beroende. Facebookanvändare vill ha uppdatering om vad som händer på Facebook. Användare vill även veta vad som händer i sina Facebookvänners liv och se vilka de senaste bilderna användare har lagt upp.

Bara senaste veckan har Julie gjort Facebook-tester för att få reda på vilket bakverk hon är, vilken grekisk ö, vilken maträtt och vilket typsnitt. /.../ Andra är med i Maffia Wars eller Vampire Wars, har ett Facebook-akvarium eller ägnar kvällarna åt att plöja fult tecknade

åkrar i Farmville. /.../ Och så är det alla nykära par som nödvändigtvis måste sköta ALL kommunikation via statusar och väggmeddelande (Aftonbladet 2009).

En artikel från Metro.se (Metro 2009-09-23) beskriver hur killar blir beroende av dataspel, exempelvis World of Warcraft, medan tjejer blir beroende av sociala sajter istället. Det skrivs hur tjejer inte vill missa ett endaste inlägg eller de senaste fotona som kan ha tillkommit sedan sist de var inloggade på sidan.

Beroendet ökar också i att snabbt hitta så många vänner i den virtuella världen som du kan. Det går enligt journalisterna ut på att visa upp sig enligt Ritamäki ovan. Forskare, inom psykologi, Will Reader konstaterar i en artikel att

Riktiga vänner är inte samma sak som internetvänner. Den som har hundratals, tusentals vänner på sociala nätverkssajter har inte nödvändigtvis fler nära vänner än andra, menar en engelsk forskare. Även om antalet vänner som människor har på dessa sajter kan vara enormt är antalet nära vänner ungefär samma för alla i den ”riktiga” världen. /.../ Det kan bero på att det är lättare att skapa sociala nätverk och hålla kontakten online. (DN 2009).

Vad är det som gör att Facebookberoende blir uppmärksammat av journalisterna? Det kan vara att det kostar företag många pengar när deras personal surfar och kollar det senaste läget på Facebook och därmed skapar utebliven produktivitet. (Svenska Dagbladet 2007). Liksom vilket annat beroende som helst påverkar det något annat i användares liv. I de flestas fall, deras arbetsproduktivitet. ”Datorns fångsländekraft är ett fenomen som det ofta talas om i ordalag som man associerar med drogberoende” (Turkle 1995 s. 36). Sherry Turkle beskriver vidare hur ”hackers” ständigt söker efter spänning och en viss fara (Turkle 1995 s. 38). Det kopplar vi till att de som journalisterna skriver om också söker spänning, nya uppdateringar och har svårt att hålla sig från internet och kolla de senaste nyheterna. Användare kan bli besatta av att kolla senaste statusuppdateringar, kolla om någon har skrivit nya inlägg och rent generellt hålla koll på läget.

Dock tycker vi journalisterna skriver alltför lite om beroendeaspekten vad gäller Facebook eftersom beroende är ett så pass allvarligt problem att det påverkar

människor i deras vardag. Beroende av Facebook blir ett missbruk. Allt fler användare missbrukar Facebook och sociala forum. Av alla de 108 artiklar vi samlat in handlar sex stycken om beroende.

Journalisterna tar upp en viss del av säkerheten kring integriteten, men att kunna publicera bilder på ett socialt nätverk som Facebook och nå ut till så många användare är en ny företeelse. I Danmark har Medierådet för barn och unga lanserat en kampanj, Thinkb4upost.dk, om hur viktigt det är att tänka sig för om vad man som användare lägger ut på sin Facebooksida. Denna artikel tycker vi är ett exempel på hur journalisten kan påverka användare till att börja reflektera över sitt eget privatliv, hur exponerad användaren egentligen är och journalisten kommer med konkreta lösningar till en åtgärd hos användaren.

/.../ De fleste børn ved, de skal passe på udefrakommende farer som pædofile. Men de glemmer at holde fokus på misbrug af billeder og private oplysninger. De kan ikke altid gennemskue. Hvad der sker, når de tager konflikter online eller offentliggør billeder fra weekendens fest/.../ Det kan betyde, at situationer eskaleres og bliver uoverskuelige, og så ender det med, at nogle bliver ked af det siger Gry Hasselbach fra Medierådet for Unge og Børn.

Børn og unge kan ikke altid gennemskue offentligheds-perspektivet i det, de skriver og er ikke opmærksomme på, at konflikter kan udvikle sig anderledes, når de ikke foregår ansigt til ansigt, siger Malene Charlotte Larsen, adjunt og forsker i børn og unges brug af sociale netværk (Metroxpress.dk 2010-02-07).

6. Avslutande diskussion

Vi har diskuterat olika skildringar kring de teman vi undersökt i vårt material. De teman vi kom fram till var Facebook som nätverksmöjlighet, dejtingmöjlighet, karriär- och jobbmöjlighet, karriärhinder och stulen arbetstid, Facebook som beroendeframkallande och slutligen Facebook som mobbingarena.

Vår frågeställning lyder ”Hur skildras Facebook som möjligheter respektive problem utav journalisterna i artiklarna”. Våra teman ringar in hur det skildras en möjlighet och ett problem kring samma ämne gällande Facebook. Exempelvis är det nätverkande att finnas på Facebook i jobbrelaterade syften, medan nuvarande och framtida arbetsgivare kan se det som negativt att deras anställda exponerar sig på Facebook. Vi har besvarat vår frågeställning genom att analysera de artiklar i vårt material som vi samlat in.

En återkommande diskussion vi sett i vårt material är den om integritet. Det blir särskilt tydligt i skildringarna kring jobbaspekter. En del skildringar betonar frågan om hur mycket användarna kan skriva om sitt privatliv och hur mycket användarna ska profilera sig som ett eget varumärke för att stärka sin profil i nätverkande syften. Det kan vara bra att göra det då det kan förstärka jobbmöjligheten i vissa fall. Dock kan det gå till överdrift och användarna profilerar sig med material som egentligen inte borde ligga uppe på deras profilsida, vilket innebär att det kan bli jobbhinder istället för en möjlighet.

Det finns många skildringar i våra artiklar kring hur chefer ser på Facebook och deras inställningar till hur och om deras anställda använder Facebook på arbetstid. En del chefer och företag menar att de anställda ska finnas där kunderna befinner sig och att företaget stärker sitt varumärke genom att vara tillgängliga för kunderna på Facebook. Andra företag pratar om vilka säkerhetsrisker företaget utsatts för och vilka virus som kan slå ut deras säkerhetssystem. En del företag nämner även aspekter om att det är tidsstjälande att de anställda använder arbetstiden till att nätverka om privata saker. I just denna fråga menar en del företag att användandet av Facebook i dagens samhälle inte är märkligare än att ringa ett telefonsamtal eller e-posta. En del chefer betonar att Facebook har blivit nya rökrutan, utan vidare kommentarer på om det är positivt eller negativt. Detta

eftersom det är där många av de anställda uppehåller sig när de tar paus från arbetet.

Integriteten är hotad för de som använder Facebook, då andra användare kan bruka Facebook som verktyg för att mobba. En hel klass kan på Facebook starta grupper mot enskilda klasskompisar i syfte att mobba denne. Mobbingen fortsätter efter den verkliga världen in i den virtuella världen. Det som tidigare kan ha fungerat som en undanflyktsplats blir nu även det som användaren från början flytt från.

Att hela tiden synas och ständigt uppdatera olika aktiviteter på sin Facebooksida kan för användarna skapa ett beroende att hela tiden hålla sig ajour med övriga användares aktiviteter i den virtuella världen. En del skildringar vittnar om hur användare går in på Facebook upp mot en 12-15 gånger om dagen för att hålla koll på vad deras Facebookvänner gör.

Vi har tittat på hur media skildrar Facebook just för att det är en ny företeelse. När möjligheter skildras skrivs det oftast om karriärslyftet, profilering utåt mot kunder, nätverkande och nya kanaler för kommunikation. När skildringar om problem kring Facebooks skildras, skriver journalister ofta om Facebook som tidsstjälande på arbetstid, chefers inställningar till Facebook, Facebook som beroende framkallande och Facebook som mobbingarena.

Vår slutsats är att media aktivt måste vara med och höja medvetandet hos människor kring Facebooks problematiska konsekvenser. Ett problem kan bli en möjlighet och en möjlighet kan bli ett problem. Samma funktion blir både en möjlighet och ett problem, det avgörande ligger i hur funktionerna på Facebook används. En protestlista mot orättvisheter kan skapas på samma sätt som en mobbinglista. Folk kan även väcka en opinion mot något eller skapa en arena för att hänga ut människor på ett negativt sätt. Vi måste höja medvetandet kring hur Facebook används och hur Facebook borde användas. Eftersom Facebooks ägare är nöjda med konceptet efterlyser vi att företag och organisationer skapar de policys kring användandet som det kan stå för och de policys de anser är rimliga.

Att publicera en bild, kan bli fel i vissa sammanhang. Bilden från festen förra helgen är häftig att publicera så att Facebookvännerna kan få vara med och ta del

av senaste festen, men tycker chefen det är lika spännande? En del bilder på Facebook har lett till att Facebookanvändare fått sparken från sina jobb. Vi skrev om modellen Kija som publicerade modellbilder på sig själv i vågade utstyrselar. Kija jobbade på ett fritids och fick sparken ganska kort efter att bilderna uppdagats. I Danmark har det lanserats kampanjer för att höja medvetandet kring sårbar självexponering. Det har skapats en sajt som heter mindbe4Upost.dk. Denna sida skriver om vilka ödesdigra konsekvenser det kan få att exponera vissa typer av bilder eller att göra vissa typer av uttalanden om sig själv eller andra. Denna typ av åtgärd till att höja medvetandet saknar vi i Sverige, vi har inga sådana typer av sidor som beskriver bakslaget av att exponera sig på Facebook. Nyligen lanserade Malmö stad en kampanj med affischer som visar en webcam och en flicka som visar bröstet, för att nå ut till internetanvändare om hur sårbar exponering kan gestaltas.

För Facebooks framtida forskning välkomnar vi en nyanserad bild utav användningen. Undersökningar om hur brukaren använder Facebook i olika sammanhang är mest relevant. Genom dessa undersökningar kan vi bygga upp preventiva åtgärder kring just det problematiska användandet, som vissa företag redan gjort. I framtiden tror vi att Facebook kommer likställas med mobiltelefonen eller att ha en e-post adress, det är något de flesta kommer ha för att kommunicera och detta har företagen snabbat upp. Forskningen i framtiden borde fokusera på att höja medvetandet kring att en funktion kan bli mångtydig och på så vis bli både en möjlighet och ett problematiskt användande. Det blir upp till varje enskild individ att ta ställning till hur de vill använda Facebook styrt med de policys som kommer skapas. Du har ett förhållningssätt som kamrat, partner, familj och anställd. Utifrån detta formas normer om hur vi kommer förhålla oss till Facebook och just denna process är högst intressant för forskningen. Hur började människan använda telefonen och vilka påverkans effekter har telefoni haft? Nu är det Facebooks uppkomst och våra sätt som ständigt utvecklas i användandet av Facebook, hur Facebook etableras mer och mer i samhälle, denna process vill se det forskas mer om i framtiden.

7. Källförteckning

- Baloun, Karel M. (2007) *Inside facebook: life, work and visions of greatness* Trafford, Victoria.
- Bartley Young, Traci (2009) *Facebook: Ethical and clinical considerations* New Social Worker, Vol. 16 Issue 4 p4-5, 2p.
- Bergström, Göran och Boréus, Kristina (2005) *Textens mening och makt* Lund, Studentlitteratur.
- Börjesson, Mats (2003) *Diskurser och konstruktioner – En sorts metodbok* Lund, Studentlitteratur.
- Castell, Manuel (2001) *Reflektioner om internet, ekonomi och samhälle* Uddevalla, MediaPrint.
- Ekecrantz, Jan & Olsson, Tom (1994) *Det redigerade samhället. Om journalistikens, beskrivningsmaktens och det informerade förnuftets historia.* Stockholm: Carlsson Bokförlag.
- Hacking, Ian (2000) *Social konstruktion av vad?* Falun, Ait Falun AB.
- Jönson, Håkan (2008) *Att studera sociala problem som perspektiv* Lund: Socialhögskolan.
- Lacey, Sarah (2008) *The stories of facebook, YouTube and myspace* Bodmin Cornwall, MPG Books Ltd.
- Lichtenstein, Mirjam; Messini, Politimi (2009) *Wh(Y) Facebook – En kvalitativ studie om hur Generation Y samspelar med sina gemenskaper på den virtuella mötesplatsen Facebook* C-uppsats, Lund: Socialhögskolan.
- Loseke, Donileen R. (1999) *Thinking about social problems* New York, Walter de Gruyter Inc.
- Loseke, Donileen R. (2003) *Thinking about social problems* New York, Walter de Gruyter Inc.
- Pomerantz, Anita (1986) *Extreme Case formulations: A way of legitimizing claims* Dordrecht, Martinus Nijhoff Publishers.
- Swärd, Hans & Starrin, Bengt (2006) ”Makt och socialt arbete” i *Socialt arbete. En grundbok*, Meeuwisse, Anna & Sunesson, Sune & Swärd, Hans (red). Stockholm: Natur och Kultur.

- Tracy, Jessamyn; Emmon, Michael (2008) *Facebook: Panic; real and imagined dangers*. Conference Paper – American Society of Criminology, Annual Meeting, p1, 0p.
- Turkle, Sherry (1995) *leva.online* Norstedts Stockholm, Förlag AB
- Wenneberg, Søren Barlebo (2001) *Socialkonstruktivism: positioner, problem och perspektiv* .
- Winther Jørgensen, Marianne & Philips, Louise (2000) *Diskursanalys som teori och metod* Lund, Studentlitteratur.

Bilaga 1

Integritet 9/109

- 1 Så vill vi visa upp oss själva på nätet, *Aftonbladet.se*, 20 oktober 2009
- 2 Allt viktigare synas i sociala medier – Facebook, Twitter och bloggar betydelsefullt för att stärka varumärken, *Dagenshandel.se*, 26 september 2009
- 3 Så slipper du statusstress, *Aftonbladet*, 4 september 2005
- 4 Vännerna följer varje steg du tar, *Sydsvenskan.se*, 7 augusti 2007
- 5 Facebook äger uppgift om användare, *DN.se*, 25 oktober 2007
- 6 Facebook och integriteten, *Blogspot.com*, 2 september 2007
- 7 Integritet slut som social norm? *Teckrisk.se*, 1 februari 2010
- 8 Har du tänkt på hur du framstår på Facebook? *ohsohightech.se*, 4 december 2008
- 9 Unge sløser med privatlivet *Metroxpress.dk*, 7 februari 2010

Beroende 6/109

- 1 Facebookberoende kostar miljarder, *Svenskadagbladet.se*, 22 augusti 2007
- 2 Så fastnar tjejer i missbruk på nätet – Allt fler utvecklar beroende av sociala sajter, *Metro.se*, 21 september 2009
- 3 Hon är beroende – av Facebook, *Aftonbladet.se*, 22 september 2009
- 4 Därför blir tonåringar beroende av internet, *Metro.se*, 23 september 2009
- 5 Cheferna oroas över Facebook, *Dn.se*, 24 september 2009
- 6 Denise har kopplat bort nätet, *Dn.se*, 22 januari 2010

Mobbing 2/109

- 1 Stina, 13, mobbas på Facebook, *Aftonbladet.se*, 2 januari 2010
- 2 ”Jag blir påhoppad på Facebook”, *Metro.se*, 14 januari 2008

Kärlek 3/109

- 1 Lätt att flörta i den nya världen, *Sydsvenskan.se*, 5 november 2007
- 2 Facebookgullande tänkte svartsjuk man, *Sydsvenskan.se*, 26 oktober 2009
- 3 Med rätt strategi kan du flirta hem ditt livs kärlek, *Metro.se*, 27 augusti 2008

Ny kanal 18/109

- 1 "Sociala medier avgjorde valet", *Sydsvenskan.se*, 15 september 2009
- 2 Ikea åker på turné, *Sydsvenskan.se*, 14 augusti 2009
- 3 Politiker uppkopplade inför valet, *Sydsvenskan.se*, 12 september 2009
- 4 Facebook-status alibi för rånare *Sydsvenskan.se*, 12 november 2009
- 5 Ungdomar gör uppror mot dyrare resor på fritiden, *Sydsvenskan.se*, 13 december 2007
- 6 Kandidat försöker nå de unga via nätet, *Sydsvenskan.se*, 12 november 2007
- 7 Så skaffar du en bostad, *DN.se*, 14 november 2007
- 8 Massivt stöd mot gatuvåldet, *DN.se*, 12 oktober 2007
- 9 Företag möter missnöjda kunder på Facebook, *DN.se*, 3 december 2007
- 10 Sorg över 16-åringen på Facebook, *DN.se*, 8 oktober 2007
- 11 Digital kyrkogård på Facebook, *Piteatidningen.se*, 30 oktober 2009
- 12 Facebook skapar digital kyrkogård, *DN.se*, 28 oktober 2009
- 13 Vaccinkampanj går ut på Facebook, *DN.se*, 10 november 2009 2:1 Chefer oroliga för Facebook, *Sydsvenskan.se*, 24 september 2009
- 14 Småpojkar bildade nazistgrupp, *Sydsvenskan.se*, 3 september 2009
- 15 Insamling för mord på Facebook, *DN.se*, 20 november 2007
- 16 Svensk startade stödgrupp för massmördaren, *DN.se*, 8 november 2007
- 17 "Lätt starta mobb på nätet", *DN.se*, 17 oktober 2007
- 18 Facebook skapar digital kyrkogård, *DN.se*, 28 oktober 2009

Säkerhet 12/109

- 1 Chefer oroliga för Facebook, *Svd.se*, 24 september 2009
- 2 Spionage hot mot försvaret, *Sydsvenskan.se*, 30 juli 2009
- 3 Obamas skoltal: Se upp med Facebook, *Sydsvenskan.se*, 9 september 2009
- 4 USA:s säkerhetspolis stoppade Facebook-fråga om Obama, *Sydsvenskan.se*, 29 September 2009
- 5 USA:s säkerhetspolis stoppade Facebook-fråga om Obama, *Sydsvenskan.se*, 29 september 2009
- 6 Jurist skriver om sina klienter på Facebook, *Sydsvenskan.se*, 16 oktober 2009
- 7 Berlusconi-hat på nätet granskas, *Sydsvenskan.se*, 22 oktober 2009
- 8 Bedragare utnyttjar Facebook, *Sydsvenskan.se*, 12 december 2007
- 9 Säkerhetstrender på internet, *DN.se*, 3 december 2007
- 10 Bedrägerier har nått Facebook, *DN.se*, 12 december 2007
- 11 Facebook ny måltavla för datavirus, *DN.se*, 29 december 2007
- 12 Många företag blockerar Facebook, *DN.se*, 23 november 2007

Jobbmöjlighet 5/109

- 1 Facebook is ... en hjälp i karriären, *Metro.se*, 20 februari 2010
- 2 Han söker personal – via sms och Facebook, *Metro.se*, 20 februari 2010
- 3 Gröna Lund söker sin personal via Facebook, *Metro.se*, 20 januari 2010
- 4 Så använder du din Facebook proffsigt, *Metro.se* 19 februari 2010
- 5 Anställda uppmuntras att nätverka på Facebook – på arbetstid, *DN.se*, 7 november 2007

Jobbhot 3/109

- 1 Här är det stopp för Facebook på jobbet, *Metro.se*, 20 februari 2010
- 2 Sparkades efter blogginlägg om arbetsgivaren, *Dn.se*, 18 januari 2010
- 3 Modellen sparkad från fritids, *Aftonbladet.se*, 7 mars 2009

Okategoriserat material 51/109

- 1 Facebooks affärsmodell återstår att hitta, *Sydsvenskan.se*, 22 september 2009
- 2 Nokia närmar sig Facebook, *Sydsvenskan.se*, 3 september 2009
- 3 Facebook gör dig smart – men Twitter fördummar, *Sydsvenskan.se*, 7 september 2009
- 4 Facebook lika stort som USA, *Sydsvenskan.se*, 17 september 2009
- 5 Facebook når en miljard användare, *Sydsvenskan.se*, 21 september 2009
- 6 Även kändisvärlden behöver reningsbad, *Sydsvenskan.se*, 26 september 2009
- 7 ”Sociala medier är bara till för de redan frälsta”, *Sydsvenskan.se* 15 september 2009
- 8 Pensionärerna (!) tar över, *Sydsvenskan.se*, 15 november 2007
- 9 Nördarnas julafton, *Sydsvenskan.se*, 18 oktober 2007
- 10 Universitetskurs ska lära ut Facebookaffärer, *Sydsvenskan.se*, 25 oktober 2007
- 11 Folkmassa utan kraft, *DN.se*, 19 oktober 2007
- 12 Microsoft vill köpa in sig i Facebook, *DN.se*, 25 september 2007
- 13 Facebook är vad man gör det till, *Hufvudstadsbladet.fi*, 30 oktober 2009
- 14 Tyck till om Facebookregler, *Göteborgsposten.se*, 5 november 2009
- 15 Rör inte min Facebook! – Ulrika Haglund: Kan inte vuxna få ha lite kul för er kontrollfreaks?, *Aftonbladet.se*, 2 december 2007
- 16 Unga syrier trotsar förbud mot Facebook, *Svenskadagbladet.se*, 2 december 2007
- 17 Allt viktigare synas i sociala medier – facebook, Twitter och bloggar betydelsefullt för att stärka varumärken, *Dagenshandel.se*, 23 oktober 2009
- 18 Nu ska vi söka socialt, *Göteborgsposten.se*, 28 oktober 2009
- 19 Kvinnor dominerar sociala medier, *DN.se*, 7 oktober 2009
- 20 Nätbaserade Facebook satsar på Nordenkontor, *Metro.se*, 22 oktober 2009
- 21 Apotekets reklam väcker obehag, *Sydsvenskan.se*, 31 juli 2009
- 22 Vår tids rädsla för internet, *Sydsvenskan.se*, 4 augusti 2009
- 23 Tom information tar över våra liv, *Sydsvenskan.se*, 14 augusti 2009
- 24 Facebook ändrar sin policy, *Sydsvenskan.se*, 27 augusti 2009
- 25 Med jobbhösten följer ångesten, *Sydsvenskan.se*, 20 augusti 2009
- 26 Proteststorm mot Facebook, *Sydsvenskan.se*, 24 oktober 2009
- 27 Facebookförbud vanligt i Finland, *Sydsvenskan.se*, 14 oktober 2009
- 28 Facebook påverkar fotbollens krav, *Sydsvenskan.se*, 3 november 2009

- 29 Massiv attack mot Facebook, *Sydsvenskan.se*, 29 oktober 2009
- 30 Bedragare har hittat en guldgruva, *Sydsvenskan.se*, 11 december 2007
- 31 Bara vara vänner? *Sydsvenskan.se*, 1 november 2007
- 32 Högt pris för vänner på nätet, *DN.se*, 25 oktober 2007
- 33 Facebook riskerar att stängas, *DN.se*, 25 juli 2007
- 34 Användningen av sociala medier som Facebook, Twitter, LinkedIn och Flickr ökar konstant, *DN.se*, 24 september 2009
- 35 Jag är på Facebook, alltså finns jag, *Kristianstadsbladet.se*, 29 oktober 2009
- 36 Facebook är vad man gör det till, *Hufvudstadsbladet.fi*, 30 oktober 2009
- 37 Ung nazist i danska livgardet upprör, *DN.se*, 8 november 2009
- 38 Tysk hackare begick självmord, *DN.se*, 31 oktober 2009
- 39 Muf anordnar olagliga spritfester, *DN.se*, 4 november 2009
- 40 Trojanattack mot Facebook, *DN.se*, 29 oktober 2009
- 41 Olika bud om Facebook, *Göteborgsposten.se*, 26 oktober 2009
- 42 Facebook-stopp hos Domstolsverket, *Sydsvenskan.se*, 8 september 2009
- 43 Hur mycket tid lägger du på Facebook? *Metro.se*, 3 november 2009
- 44 Vad var årets största utrikesnyhet?, *DN.se*, 14 december 2007
- 45 Sju trender och annonser, *Sydsvenskan.se*, 13 oktober 2009
- 46 Inget twittrande i NBA under matchen, *Sydsvenskan.se*, 1 oktober 2009
- 47 Idiotförklarad revolution, *Sydsvenskan.se*, 4 december 2007
- 48 Facebook ger dig inte fler vänner, *DN.se*, 11 september 2007
- 49 Nej till Facebook i många landsting, *Dn.se*, 8 februari 2010
- 50 Facebook – you think it's scary *Bisonblog.blogs.se*, 1 februari 2010
- 51 "Facebook är som en tatuering du ångrar", *E24.se*, 15 november 2007